

Posamezna številka 6 vinarjev.

„DAN“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1. uri zjutraj; v ponedeljkih pa ob 8. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1'20, z dostavljanjem na dom K 1'50; s pošto celoletno K 20'—, polletno K 10'—, četrtletno K 5'—, v ostalih mestih K 1'70. — Za inozemstvo celoletno K 3. Naročnina se pošilja upravnistvu.

Telefon številka 118.

DAN

NEODVISEN POLITIČEN DNEVNIK.

Posamezna številka 6 vinarjev.

Uredništvo in upravnistvo: Učiteljska Tiskarna, Frančiškanska ulica št. 8.

Dopisi se pošiljajo uredništvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopol se ne vračajo. Za oglase se plača: peti vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaševanju po- pust. — Za odgovor je priložiti znamko.

Telefon številka 118.

Slovenski mladini v Trstu.

Trst, dne 1. avgusta 1912.

Pred meseca smo se začeli združevati z namenom, da koristimo našemu ubogemu slovenskemu narodu. Videli smo namreč, da se slovenska mladina, bodočnost naroda, poizgublja v italijanskem taboru in drugih temnih kotih. In to nas je bolelo. Zato smo sklenili, da bomo delovali vztrajno tako dolgo, dokler ne združimo vse mlade moči v močno organizacijo ter jih potom nje pripeljemo do svetlobe. Mislili smo seveda pri tem, da nam bo šlo vse Slovenstvo v Trstu na roko, da nas bodo podpirali pri tem plemenitem delovanju — vsi. A žalibog, da se to ni zgodilo. Takoj, ko smo sklicali prvi sestanek, so nam že nasprotovali. Mi pa smo rekli, nam ne bodo dolgo, saj naše vrste naraščajo vedno bolj in ko se bo javnost prepričala o potrebi in koristi mladinske organizacije, potem, bo vse drugače: šlo nam bo vse, kar narodno čuti na roko in noben se nam ne bo upal nasprotovati, ker bi ga sicer javnost obsodila. Sedaj pa poslušajte, kaj se je zgodilo! Poprej se za mladino ni zanimal noben, čeravno je duševno in telesno propadala dan na dan, in sedaj, ko smo se mi, slovenska mladina v Trstu, sami začeli vzdigovati iz blata, češ, če nam noben ne pomaga si moramo pomagati sami, — sedaj nam izjavlja uredništvo »Edinosti«, da od nas ne sprejme nobene novice, da ne mara objavljati niti vrstice več od slovenske mladine, tako, da ne moremo potem »Edinosti« sklicati niti enega sestanka več. Uredništvo »Edinosti« pravi namreč, da je prišel ukaz od zgoraj, da se o nar. soc. mladinskem gibanju ne sme niti črkice več napisati v »Edinosti«. Sedaj pa mi obstanemo ter se vprašamo: ali je »Edinost« sploh še narodno glasilo? Za nas mladino ne več, za nas je »Edinost« konservativen list, ki hoče, da se mladina pogreze do grla v blato, da pogine, da strohni. Ampak, »Edinost«, ali ne znaš, da bo brez nas tvoj konec, brez nas, mladine! Kakor nastopaš ti proti nam, tako bomo nastopali mi proti tebi. Starih tradicij se ne boš mogla držati na večne čase, mladina je prepojena z naprednimi idejami in starina pa bo že pod zemljo, ko bo mladina še cvetela, ko se bodo med narodom širile naše misli. Nismo imeli namena nastopiti na ta način proti tebi, ne. Hoteli smo potom izobrazbe pristaše »Edinosti« prepričati, da se na podlagi naših idej, našega delovanja, narodu več koristijo. Torej, mirnim potom preobrat! Niste hoteli, zato nastane med nami in vami — boj. Slovenska mladina v Trstu! O tebi »Edinost« neče slišati nič. Sama sebi bi bila prepuščena, če bi ne eksistiral list, ki je stal vedno na tvoji strani, list, ki je propagiral naše ideje že od prvega začetka našega gibanja. Ta list je »Dan«. Od zanjprej naj čita vsak mladenič, vsaka mladenka le »Dan«. Razširjajmo ga, med ljudstvo z njim! Proč s konservativnimi listi! Ljudstvo želi jasen dan, ne pa temno, nejasno noč. Hočemo jasnosti, svetlobe!

Z ozirom na to, te vabimo, slovenska mladina v Trstu, na važen sestanek, ki se bo vršil v nedeljo, 4. avgusta ob 11. dopoldne v konzumnem društvu »Jadrán« pri Sv. Jakobu. Dnevni red sestanka: Naše časopise, pridite vsi, da se o tem predmetu pogovorimo! Noben naj ne izostane!

Nar. soc. mladina v Trstu.

„Iz drugačnega lesa“.

(Iz krogov narodnega učiteljstva na Spodnjem Štajerskem.)

»Straža«, glasilo klerikalnih »izobražen- cev«, obtožuje štajersko slovensko učiteljstvo, posebno ono ob jezikovni meji, nemškutarstva hvali pa novodobno duhovništvo, da je »iz drugačnega lesa«.

Znano je, kako oster nemški veter brije doli iz Gradca, kjer se tudi slovenskemu učiteljstvu reže kruh. Skozi ogenj mora iti vsak narodno-zavedni slovenski učitelj. Koliko zapostavljanja, koliko preganjanja so že pretrpeli in morajo še tretji slovenski učitelji zaradi svoje odločne narodne neomahljivosti! Kljub temu stoji ogromna večina slovenskega učiteljstva v narodnem taboru. Nemškurski neznačajniki niso v nobenem stiku s slovensko učiteljsko organizacijo na Štajerskem.

Bili so časi, ko je imel značajni slovenski učitelj krepko oporo v vodilnih slovenskih krogih; bili so časi, ko je narodni duhovnik odkritosrčno segal slovenskemu učiteljstvu v roko rekoč: »Marsikaj naju loči, a združuje naju sveto narodno prepričanje«.

»A danes ste duhovni gospodje »iz drugačnega lesa«! To je res. Odkar drži Šustersičev podgerner, vaš oholi Korošec, vajeti v rokah, se pač lahko vsak dan prepričamo, iz kakšnega lesa da ste. Najboljše slovenske učitelje skušate na merodajnih mestih očrniti, izpodkopavati jim tla, zdelujete jih v svojih listih; nemškutarje, ki so se strahopetno poskrili v vašo senco, pa pustite lepo pri miru. Raje nemškutarja, nego slovenskega narodnjaka! Ubijmo ga, kdor se nam duhovnim posodam ne klanja! V najnovejšem času se učite vest izpraševati, ste li dovolj zaničevali svojega slovenskega sobrata, ki se noče kloniti vašemu biču.

Vi, ki vam je brezdomovinstvo evangelijske narodnosti pa poganstvo, vi hočete ocenjevati našo sveto narodno zavest? Pokažite nam enega izmed vas, ki se nesebično žrtvuje za sveto slovenske narodne pravice! Kdo izmed vas trpi preganjanje radi svojega narodnega prepričanja, kakor ga mora prenašati cela vrsta slovenskih učiteljev!

Res je, vi ste »iz drugačnega lesa« nego smo slovenski učitelji. In izkušeni rodoljubni duhovniki že danes z grozo gledajo narodnemu propadu nasproti, kamor vi tirate štajerske Slovence. Ne nam slovenskim učiteljem, ampak vam novodobnim duhovnikom, ki ste »iz drugačnega lesa«, bo našo ljudstvo zaklinalo prejalisle! Obtožujemo vas!

POLITIŠKA KRONIKA.

Ministrski predsednik Kokovcev in knez Katsura. Dopisnik »Daily Telegrapha« v Petrogradu poroča o konferenci japonskega diplomata kneza Katsure s ruskim ministrskim predsednikom Kokovcem. Knez Katsura je izjavil dopisniku »Daily Telegrapha«, da tiči misli njegovega potovanja v tem, da spozna natančno države in državnike, s katerimi bi mogla stopiti Japonska v ožje odnose. Povdarjal je, da je neobhodno potrebno prijateljsko razmerje med Rusijo in Japonsko, ki naj bi temeljilo na natančnem spoznanju trgovskih in političnih interesov obeh držav. »Ako bi to že preje storili«, je izjavil knez Katsura, »bi danes

v zgodovini ne bilo nobene mandžurske vojne. Oni skrajno žalostni boj je povzročilo obojestransko nesporazumljenje. Japonci smo mislili, da hoče Rusija zavladati na Velikem Oceanu in izključiti vsako drugo silo, Rusi pa so bili napačno informirani o naših namenih in načrtih.« Ministrski predsednik Kokovcev je popolnoma soglašal s knezom Katsuro. Državnika sta o vseh vprašanih azijske politike razpravljala čisto podrobno. Kar se tiče kitajskih posojil, stoji tako Rusija kakor Japonska odločno na stališču, da se Kitajski brez dovoljene kontrole ne da nobenega posojila. Usoda azijskih narodov je vsekakor v rokah Rusije in Japonske, toda le toliko časa, dokler bosta obe državi složni.

Revolucija v Nikaragui. V državi Nikaragua v Centralni Ameriki je prišlo te dni radi malenkostnih stvari do ustaje. Predsednik republike Estrada je pozval namreč vojnega ministra, da naj odstopi. Vojni minister je na ta poziv odgovoril s tem, da se je utaboril v trdnjavi Managui. Predsednik Estrada je bil radi tega prisiljen poseči po orožju. S svojimi zvestimi četami je oblegal vojnega ministra v trdnjavi in ga popolnoma premagal, nakar je bilo vstaje konec. V Managui so se že dalje časa pripravljali na vstajo, toda vlada je znala vsak upor pravočasno udušiti.

Nova stranka v Srbiji. Bivši staroradikalec Maksimović je ustanovil z radikalnimi disidenti novo stranko v Srbiji na strogo agrarnem političnem programu. Stranka je razvila po vsej Srbiji že strastno agitacijo. Disidenti so si nadeli kot glavno nalogo, da uničijo sedanjo staroradikalno stranko in bodo šli radi tega tudi z vso silo v boj proti sedanjemu kabinetu, ki že tako nima za seboj nobene zanesljive večine. Po vsem tem ima le malo izgleda, da se novi kabinet vzdrži na površju.

Storting zaključen. Zasedanje norveškega državnega zbora je bilo v četrtek zaključeno.

DOPISI.

Iz Ormoža. Poroča se nam: Malo uradnikov biva med našim ljudstvom, ki bi svojo službo opravljali s tako vnamo in bi imeli pri ljudstvu tako zaupanje, kakor g. Ivan Rojs, stražar v Ormožu. Kakor so ormoški nemškutarji svoj čas nepernečoma rovali proti obče priljubljenemu dež. sod. svetniku dr. Preskerju, tako so poskušali svojo srečo proti Iv. Rojsu. Različni napadi po nemškutarskih časopisih in brezvestne denunciacije so orožje, s katerim se zahrbtno ubija poštenjaka. Da se odzovejo svoji dolžnosti, so se dne 14. julija zbrali župani vseh občin (razun Ormožal), ki spadajo pod okrožje orožniške postaje v Ormožu, ter so soglasno sprejeli sledečo resolucijo: »Uvažujmo, s kako brezprimerno marljivostjo in natančnostjo je opravljal stražar g. Ivan Rojs za časa bivanja v Ormožu svojo službo, obsojajo zbrani župani občin Frankovci, Hardek, Hum, Pušinci, Litmerk, Šardinje, Veličane in Runcé neosnovano gonjo, katera se je od gotove strani uprizorila proti njemu ter izražajo vročo željo, da se mu zdravje prav kmalu okrepi ter se vrne v najkrajšem času v Ormož v svojo službo. Ormož, 14. julija 1912. — Fr. Sterman, Franc Paulinič, Mihael Školiber, Anton Habjančič, Jože Habjančič, Jožef Vaupotič, Franc Hanželič, V. Habjančič.«

DNEVNI PREGLED.

Iz seje magistratnega gremija, ki se je vršila pod vodstvom župana g. dr. Tavčarja. Na pritožbo g. Kregarja glede plačila obrtnikom za razna dela na državnih obrtni šoli se je pojasnilo, da so se vsa dela izplačala do 10%, kateri znesek se pa plača šele po kolavdaciji. Le nekemu obrtniku se je izplačalo za branilo, ker ga ni izvršil po predpisih. Za snazhenje in posipanje cest, ulic in trgov se je izplačalo od 14. do 19. julija 3658 K 60 vin. od 20. do 26. julija pa 3764 K 35 vin. Delo za pleskanje ograje na državni obrtni šoli se je oddalo nacenejšemu ponudniku za svoto 506 K 23 vin. Najdražji ponudnik je zahteval 823 K 45 vin. Stavbeni družbi »Union« se je oddalo v najem nekaj mestnega prostora za najemščino 30 K. Prošnja Avgust Ederja za odobritev namestnika se izroči občinskemu svetu v odobritev. Fran Jemcu se vsled sklepa občinskega sveta najemščina mestnega sveta zviša od 60 na 100 K. Na Ambroževem trgu se napravi lično betonsko perišče. V šolskem drevoredu oziroma na Vodnikovem trgu se napravi potreben vodnjak. Stavbeno dovoljenje se podeli Andreju Šarabonu za prezidavo hiše na Zaloški cesti št. 1. Josipu Zidarju se podeli popravilo stopnic in ureditev vzpenjače v hiši na Dunajski cesti 31. Nemškemu gledališču se dovoli prezidavo dveh stranskih izhodov v gledališke lože. V hotelu »Union« se dovoli prezidavo posebne sobe točilnice in vrtno verande. Tomo Korbarju v Zeljarski ulici 12 se dovoli prezidavo kleti in podstrešnega stanovanja. Valentinu Pivku v Zalokarjevi ulici se dovoli prezidavo podstrešne shrambe. Ivanki Fojar na Dolenjski cesti se dovoli naprava novih prodajalnih vrat. Uporabno dovoljenje se podeli Adolfu Hauptmannu za novo hišo v Delarniški ulici 8. Emanuelu Hayne v dr. Val. Zarnikovi ulici 5. Mišku Kokalju za uporabo nove hiše v Škofji ulici 12. Ivanu Zupančiču na Ahacjevi cesti za novo stanovanje. Pavlu Turku v Streliški ulici za novo stanovanje. Josipu Velkaverhu v Krakovski ulici 7 za uporabo delavnice. Vincenciju Pirnat za novo stanovanje na Poljanski cesti 41 in Ivanu Šiški za porabo nove parketne tovarne v Metelkovi ulici. Istemu se prepove uporaba nove šupe, dokler ne ugotovi vsem zahtevam in predpisom stavbenega reda.

Kregar bil rad ljubljanski župan. Na čast hrvatskim klerikalnim peš-romarjem na evharistiški kongres na Dunaj, so ljubljanski klerikalci napravili časten večer v »Unionu«. Govorilo se je mnogo. Med drugimi je govoril tudi ljubljanski škof, ki je citiral nekaj citatov iz svoje rdeče brosure hrvatskim romarjem. O narodnosti se ni govorilo pač pa le o politiki. Celjski »častni« porotar Kregar je pa pozdravil versko-politične romarje kot zastopnik občinskega sveta. Med drugim je Kregar izjavil in izrazil »upanje«, da bode prišel čas, ko bode katoliške romarje pozdravil tudi ljubljanski župan iz njih srede. Mi pa mislimo, da bode prej pometal Kregar »vse farje iz klerikalne stranke«, kakor je sam izjavil klerikalcu Erzenju, predno bode Ljubljana dobila klerikalnega župana. Kregar je podal torej s temi svojimi besedami izjavo, po čem se mu sline cede. Kako bi pa zgledalo, če bi na magistratu imeli opravka ljudje, kakor je Štefe, ki v občinskem svetu pravi svojemu kolegu, »da mu bo že gobec zavezal. Neki Hrvat se je pa iz klerikalcev direktno norčeval v »Unionu«. Govoril je

LISTEK.

CONAN DOYLE:

Zgodbe napoleonskega huzarja

Eno je bilo jasno: vsa istorija, tisti hrup na hodniku in nastop s takozvano grofiko je bil od kraja do konca dogovorjena igra, in krčmar je vedel zanj. Torej, hitro sabljo v roko in poiščimo ga! Pa dedec je bil ugenil moje namene in se pripravil. Našel sem ga s puško v roki, ki kotu na dvorišču, poleg njega pa je stal sin, ki je držal velikanskega buldoga na vrvi. Hlapca sta se oborožila z vilami, a krčmarica je dvigala za možikini svetiljko.

»Jahahte svojo pot, mladi gospod!« mi je zaklical krčmar s svojim hreščočim glasom. »Odpriete si, vaš konj stoji pred vrati. In naj vam ne hodi na um, da bi se prikazali nazaj; sami ste proti trem hrabrim možem!«

Bati se mi je bilo sicer samo psa, kajti puška in vile so se majale sumljivo kakor veje v vetru; toda rekel sem si, da ni gotovosti, ali izvem resnico, tudi če se mi posreči, iztrgati dedcu odgovor. Zakaj bi se spuščal v boj, ki bi me stal lahko drago, nazadnje pa bi mi vendar ne koristil? Zadovoljil sem se torej s tem, da sem jih pomeril s pogledom, ki je spravljal njih bedasto orožje ob vse ravnotežje, in odjahal v iztegnjenem galopu, spremljan od vreščočega krčmarčinega smeha.

Moj sklep je bil dozorel. Res so bili papirji izgubljeni, toda njih vsebina mi je bila vendar precej znana. Kaj mi je brailo, iti h kralju brez vsega in mu razložiti stvar ustno, kakor da sem pooblaščenec cesarjev? Načrt je bil smel in nevaren; saj je bilo mogoče, da se izkaže

pozneje neresničnost moje navedbe. Toda reklo se je: ali — ali; šlo je za vso Nemčijo, in zato me taki pomisleki niso smeli motiti. Polnoč je bilo odbilo, ko sem pridiral v Hof, ali okna so bila še vsa razsvetljena; pri tako mirnem narodu je pričalo to dovolj jasno, kako razburjeni so vsi duhovi. Glasno kričanje in roganje me je spremljalo na poti, in enkrat mi je priletel kamen tik mimo glave; jaz pa se nisem zmenil za to in sem dospel srečno v grad. Tudi v tem poslopiju so gorele luči gor do strehe, in prebivalci se še niso bili podali k počitku; ne- prestano so švigale postave mimo oken. Raz- jahal sem, vrgel vajeti slugi in dejal kratko, da hočem govoriti s kraljem v jako nujni zadevi.

Zmešljava glasov, ki sem jo slišal pri svojem vstopu v vežo, je umaknila takoj, ko sem izrazil s povzdignjenim glasom svojo željo. Zdelo se je, da se že posvetujejo o važnem vprašanju: vojna ali mir? Vendar pa morebiti še ni bilo prepozno, da ga rešim v prilog svo- jemu cesarju. Dvorni maršal me je pomeril s temnim pogledom, spremljal me v majhno pred- sobo in me pustil samega. Čez nekaj časa se je vrnil z vestjo, da kralja zdaj ni mogoče mo- titi, da pa me sprejme kraljica. Kraljica? Kaj naj počnem z damo, ki je tako skozinskoz nem- škega mišljenja, da ščuva proti nam svojega soproga in vso državo?

»Govoriti moram s kraljem!«

»Ne, ne, izvolite izročiti svoje poslanstvo meni!« se zdajci zasliši glas od vrat. »Ostanite tukaj, Von Rosen! No, gospod, kaj nam imate povedati?«

Planil sem kvišku ob prvem zvoku tega glasu in vztrepetal srda, ko sem zagledal pri- šedšo. Nje postava s kraljevske glavo in z očmi, modrimi kakor Garonna in hladnimi ka-

kor nje voda pozimi, mi je bila še predobro v spominu.

»Čas je dragocen,« vzklikne ona in zatepta nestrno z nogo. »Kaj mi imate povedati?«

»Vam? Samo to: naučili ste me, ne za- upati več nobeni ženski; pogubili ste me in me obrezčastili za zmerom.«

Ona dvigne obrvi in se ozre v spremlje- valca. »Ali se mu meša? Kaj menite? Morda bi mu bilo dobro puščati?«

»Ah, vem, da se znate pretvarjati; dovolj ste mi dokazali to!«

»Ali hočete reči, da sva se že kdaj videla?«

»Reči hočem, da ste me pred dvema urama oropali!«

»To presega vse meje!« vzklikne ona, in preljubko se ji je podal ta hlinjeni srd. »Biti hočete poslanec; toda ne pozabite, da ima tudi poslančeva pravica svoje meje.«

»Kakšna predznost! Toda dvakrat v eni noči me ne boste imeli za norca!«

To rekši skočim k njej, pripognem se in vzdignem rob njenega krila: »Pa bi se bili ven- dar preoblekli po tako napornem pojezdu!«

Kakor obsije jutranja zarja vrhunc snežne gore, tako se je zdaj zasvetila na njenem licu žareča rdečica. »Nesramnost! Pokličite slugo, da ga vržejo iz gradu!«

»Preden grem, hočem govoriti s kraljem!«

»Ne boste govorili! Ah, držite ga, Von Ro- sen, držite ga!«

Če je mislila, da bom čakal mirno njenih pomagačev, se je presneto ušela. Zakaj mi je pa izdala svoje karte! Ves njen namen je bil ta, zabraniti mi pot do svojega soproga, moj pa seveda, govoriti z njim za vsako ceno. Ka- kor blisk planem iz sobane, stečem po veži in prodrem v tisto veliko sobo, iz katere je prej prihajalo mrmranje. Na nasprotnem koncu za-

gledam kralja na vzvišenem sedežu pod bal- dahinom, pred njim vrsto odličnih imenitnikov in dostojanstvenikov, na obeh straneh pa pre- cej številno zborovanje. S čakom pod pazduho in rožljaje s sabljo korakam naprej, ustavim se sredi dvorane in zakličem s povzdignjenim glasom:

»Poslanec sem cesarja francoskega in pri- našam kralju saškemu sporočilo.«

Mož pod baldahinom je dvignil glavo in obrnil svoj bledi, shušani obraz proti meni. Videl sem, da mu je hrbet sključen, kakor da bi ga tlačilo ogromno breme.

»Vaše ime, gospod?«

»Polkovnik Étienne Gérard pri tretjih hu- zarjih.«

Vsi pogledi množestvilnih gostov so bili uprti vame, a niti eden med njimi ni zrl pri- jazno. Tista ženska pa je hitela mimo mene h kralju in mu šepnila z ježno gesto nekaj na uho. In jaz? No, napel sem prsi, zavihal si brke in si ravnodušno ogledal družbo. Bili so sami možki, po videzu profesorji, dijaki, vojaki in umetniki; vsi so sedeli resno in molčali. V kotu sem zapazil skupino črno oblečenih mož v ja- halni obleki; tiščali so glave skupaj in se raz- govarjali tiho med seboj, in zdajpazdaj se je zaslišalo rožljanje njihovih sabelj in ostrog.

»Kakor vidim iz cesarjevih pisem, je bilo poverjeno markiju St. Arnaud, da mi izroči pismo sporočilo,« izpregovori kralj nazadnje.

»Marki je bil zavratno umorjen,« odgovor- im jaz, a med navzočimi vstane zamolklo mr- mranje. Videl sem tudi, da se ozira marsikatera glava proti črnim možem tam v kotu.

»Kje so vaši papirji?« nadaljuje kralj.

»Nimam jih.«

(Dalje.)

»kranjskem finančnem ministru, o »vojvodi kranjskem«, »bojevitim dr. Kreku« in zaslužnem pl. Šuklju. Dobro jih je potegnili!

O dostojnosti do gostov si dovoli govoriti »Slovenec« in povdarja pri tem, da do sedaj ni bila navada pisati proti gostom, naj so prišli k tej ali oni stranki. Za enkrat opozarjamo »Slovenca« na to, kako je pisal proti češkim študentom, ki so prišli v Ljubljano l. 1909. na radikalni shod. Mi smo le omenili, da so prišli hrvaški študentje v Ljubljano, drugo nas ne zanima. »Slovenec« pa je l. 1909. na surov način napadel češke dijake. Toliko »Slovenec« v spomin. Klerikalni študentje lahko delajo parado po Ljubljani. Naše prepričanje je, da mora dobra in zdrava mladina stati le v službi naroda in domovine, ne pa klerikalizmu. — Podpirati klerikalizem je toliko, kakor podpirati Cuvajizem. Ako so hrvaški študentje proti Cuvaju, morajo biti tudi proti klerikalizmu. Ako jim to danes ni jasno, jim bo jasno pozneje. Ako bi mi prišli podpirat Cuvaja na Hrvaško bi narodno časopisje opravičeno pisalo proti nam, enako opravičeno pišemo mi proti mladini, ki je prišla podpirat Lampeta in njegove tovariše v boj proti slovenskemu narodnemu napredku. Sicer pa je znan, kako in zakaj ima klerikalizem med hrvaškimi dijaštvom tako dobro žetev. To se nam je zdelo potrebno povedati.

To so klerikalci in ne Hrvati! Iz neke nemške slaščičarne se je vsula včeraj gruča lemenatarjev in drugih dijakov, ki so imeli na prsih hrvaške in slovenske trobojnice. V tem trenutku smo se prepirali, da to niso Hrvati in Slovenci, temveč enaki klerikalni brezdominci. Ta dogodek je sicer sam na sebi zelo malenkosten, toda narodnost naših in hrvaških klerikalcev jasno označuje. Sicer pa naj povemo naše mnenje jasno: da se dobi klerikalnih Hrvatov vsaki dan kolikor hoče za en groš.

Mandelj nadaljuje z razkritji klerikalnega dež. gospodarstva. Blivši klerikalni deželni poslanec g. J. Mandelj objavlja v zadnji »Vedi« nadaljevanje svojih izjav: »Nekaj številk iz kranjskega deželnega gospodarstva.« V klerikalni stranki torej pošteno poka. Kakor čujemo, zbira tudi pl. Šuklje že snov za drugo brošuro. Vsekakor poka prav pošteno. Lampe se bodo zopet moral zagovarjati!

Kako odgovarja Mandelj dr. Lampetu. (Kratek odlomek.) Mandelj: »Na osebne napade (dr. Lampeta namreč!) ne odgovarjam, ker mi vzgoja, moje socialno stališče in pa dostojnost se smotre branijo, da bi na brezprimerno žaljive napade odgovarjal z enakim orožjem. Moj odgovor bode potemtakem od celca stvaren.« — Pač ni je hušje obsodbe dr. Lampetove nedostojnosti, nego je ta iz klerikalnih ust.

Preiskava proti klerikalni volilni sepiariji v Prečini ustavljena. Kakor se nam iz Novega mesta poroča, je bilo vse pol leta trajajoče ogromno delo v tej umazani klerikalni aferi zastojno. Preiskava se je morala »proti neznanemu storilcu« — ustaviti. Ta »neznaní« storilec je namreč vplival v volilni zaboj, potem ko so bile volitve v korist napredni stranki končane. Zaboj v volilnim aparatom je ležal 8 dni po volitvi v za silo zaprti šoli, zakaj je bilo to dobro, ne ve nihče. To se je vedelo že naprej, da tišega, ki je v zaboj vplival in glasovnice premešal, ne bodo dobili z lepa. Je klerikalec, ki se tega greha izpove, pa je odpravljen. V svrhu zasleditve tega krivca in sploh cele te afere je bilo zaslišanih čez 230 prič. Uspeh vsega tega ogromnega dela je edino le to, da je takratni župan Franc Vintar z Drenikom vred obtožen radi napeljevanja h krivemu pričevanju, a pajdaš Miha Zdravje radi krivega pričevanja. Le to se je izločilo iz cele te afere, to pride, kakor smo že poročali, 10. t. m. pred senat okrožnega sodišča, vse drugo pa ostane — pokopano. Klerikalna vest je pač zelo kosmata, zato pa tem bolj trdno stoji na edino zveličavni katoliški podlagi.

Črnomeljski glavar pod klerikalno komando. O sedanjem okr. glavarju v Črnomlju se ne more trditi, da dela posebno čast svojemu slovenskemu imenu. Pri zadnjih državnoborskih volitvah se je dal popolnoma vpreči v klerikalni voz ter svoj posol vodil čisto po želji klerikalcev. Naravnost očito pa se je vdirjal v službo klerikalcev, v kolikor ti odločajo pri zgradbi belokranjske železnice. Toda črnomeljskemu okr. glavarju se še vedno ne zdi klasti, kar je doslej storil za klerikalce. V nedeljo je imel belokranjski Sokol svojo slavnost v Semiču. K tej slavnosti so bila povabljeni tudi vsa društva, ki spadajo pod župo novomeškega Sokola. Vse je bilo pripravljeno, Semičani so pričakovali vnanje goste, da jih čim najslavesneje sprejmejo. Klerikalci pa so škripali z zobmi, ko so vse te priprave gledali. V svoji krščanski ljubezni do bližnjega so šli nad glavarja in mu naslikali, da je Semič in njegov babjevrno katolištvo v strašni nevarnosti, da se Sokolom dovoli veselica na sejmšču. Pobožni glavar je to nevarnost sedaj šele uvidel in v zadnjem trenutku odredil, da če te nevarnosti ni prišlo. Sokol je moral slavje omejiti na drug zaseben prostor. Pametni ljudje pravijo, da tak človek spada bolj med kozle h kapucinom, kot pa na tako mesto, kot je sedež politične uprave. Seveda kot kozel pri očetih kapucinih bi klerikalcem ne mogel veliko koristiti, še manj pa sebi. Tako pa sme pričakovati, da ga klerikalci ne pozabijo pri razdelitvi dobička za razne koncesije, med katerimi mu zna tudi nedeljska — semiška prinesiti kako svetliško mesto na Bleiwei-sovi cesti. Ob tej priliki so se semiški klerikalci nad Sokoli maščevali tudi na ta način, da so porušili smrekove mlaje, ki so bili postavljeni v čast došlim Sokolom.

Tiskovna pravda proti »neznanim storilcem«. Ker se je posrečilo dr. Peganove »neznane storilce« v zadevi »Pod svobodnim solncem« vendar izslediti v osebi profesorja Severja in vikarja Supina kot pisca dotičnega članka, kanonik Zlogar pa ne taji, da ni bil takrat odgovorni urednik »Dolenjskih Novic«, je

pričakovati, da bo prihodnja novomeška porota imela opraviti tudi s tiskovno pravdo. Obtožnica je že pravomočna in na prvotno pritožbo enega znanega »neznane storilca« je graško nad sodišče se izjavilo, da je v obtoženem članku dovolj takega, kar ne sme biti svobodno pod »Svobodnim solncem«. Vprašanje je le, če se župana Rozmana mehko srce ne bo v zadnjem trenutku omehalo vsled prevelikih prošelj »neznanih storilcev«. Ti mu ponujajo neko izjavo, kot jo prakticira tudi »Slovenec« kadar mu že voda v grlo teče.

»Slovenec« je res točno informiran list. Komaj so bili novomeški porotniki izžrebani in njih imena so še litografirala pod streho okrožnega sodišča, glejte to čudo, že so se tudi tiskala pod streho »Katoliške tiskarne« v Ljubljani. Omenjamo ta čudež za danes brez drugega komentarja, kakor da ni dobro, če hoče »Slovenec« denuncirati gotove dopisnike naprednih listov.

Iz deželnega šolskega sveta. V seji dne 2. avgusta so bili na ljudskih šolah imenovani: Frančiška Pogačar v Bukovico, Regina Okorn v St. Jur pod Kumom, Karolina Rigler v Sv. Gregor, Gabrijela Azman v Igovas, Karolina Zupančič v Krize pri Trziču, Alojzij Potočnik na II. mestno deško šolo v Ljubljani, Marija Grobovšek v St. Lenart pri Škofji Loki, Marija Azman v Litijo, Ana Harbich v Dol, Melanija Pajdiga v Smartno pri Kranju, Marija Lončarič v Moravče, Franc Samec v Polje, Andrej Pogačar v Kamnik, Adela Pogorelec v Trzišče, Hermina Pelan v Spodnjo Šiško, Jožef Gorišek na Sv. Goro, nadučitelj Franc Ivan v Kranj, Justina Modic v Smarjetu, Franc Jurečič in Angela Kumelj v Štrekljavec, Josipina Ahačič v Dragutju, Ivan Šmajdek na Krtno. — Srednje šole. (To je zopet škandalozen discipliniran slučaj, s katerim se bomo še pečali.) Stalno se namesti in dobi naslov profesorja Hugo Podrsek in dr. Vladimir Winter, oba na državni gimnaziji z nemškim učnim jezikom v Ljubljani; dr. Franc Sturm na državni realki v Ljubljani; veroučitelj Franc Watzl na državni gimnaziji v Kočevju; veroučitelj dr. Ciril Azman na državni gimnaziji v Novem mestu. V VII. činovni razred pride dr. Valentin Korun na I. državni gimnaziji v Ljubljani. — Državno podpora za šolske vrtove dobe: B. Tegič, Mih. Mežan, Jož. Pečnik, J. Perko, Fr. Kovač, Leop. Bábler, I. Zen, Alojzij Lovšin.

Šolskova zveza ima na Kranjskem, Štajerskem in drugod 318 članov; med temi je 22 takih, ki so že vpokojeni ali sploh niso ljudski učitelji. Aktivnih ljudskih učiteljev in učiteljic je v Šolskovi zvezi 296; med temi je 92 učiteljev in 204 učiteljice. Na »Slovenskega učitelja« je naročenih 129 članov Šolskove zveze. — Zaveza avstr. jugoslov. učit. društva ima pa nad 2000 članov in »Učiteljski Tovariši« pa blizu 1300 naročnikov.

Zaradi tujcev opozarjamo, da je jubilejni most zelo slabo čiščen, da so zmagi in zlasti kandelabri polni pajčevin in mušic. To napravljajo zlasti zvečer, ko gore luči, jako slab vtisk. Vohče bi bilo želeli po vsem mestu poleti nekoliko več — metel in vode!

V Ljubljano prah hodijo še vedno neke dekle, dasi je to z ozirom na gnusno, iz kanalaov ponesnaženo vodo zelo nevarno in neukusno. Opozarjamo gospodinjice in gospodarje na magistratovo prepoved. Neubogljive dekle pa naj se kaznujejo!

Malce več miru bi si želeli v Ljubljani ponoči. Tisto prepevanje, žvižganje in krohotanje pred gostilnami napravljajo vtisk, da je Ljubljana res še vedno dolga vas. Pri odprtih oknih še ni mogoče več spati.

Drobiž iz Štajerske. Iz Gotovelj: Naša šolska mladina je imela letos krasen izlet na celjski Stari grad. Da je izlet tako uspel, ima največji zaslug župan in šolski ogleda gosp. A. Antloga, ki je dal vozove do Celja brezplačno na razpolago. Hvala! — Iz Celja. Tukaj je začela lani ustanovljena zadruška za stavbe lastnih domov, stavi take hišice za stanovanja. Tri že stavi (na mestnih zemljiščih v smeri od nove ljudske šole proti državnim leznicam), dve pa prične stavi v kratkem. Stroški za stavbišča vred znaša proračun za teh pet hiš 90.000 K. Kakor je znano, se zadnja leta v Celju ni skoro nič zidalo in je bilo veliko pomanjkanje zdravih stanovanj. Če bo zadruška z delom nadaljevala, bo storiila mnogo koristnega. — Lindauerjevo stavbno podjetništvo je prevzela, ker je — kakor znano — Lindauer v konkurzu, sedaj njegova žena in vodi obrat naprej. Kaj takega je samo v Celju mogoče. — Turistovska sezona v Savinjskih planinah se letos jako živahno razvija. V kamniški koči in Frischauferovemu domu je bilo že nad 150 obiskovalcev, tudi v Kočbekovi koči okolo 50. Naloteli smo v gorah že na Če-hinje, Hrvate, Nemce in Slovence. Veselo je, da so se začeli za naše planine zanimati tudi Hrvati. — Velik požar je v ponedeljek v Dobrovclih (med Šmiklavcem in Hočami) uničil hiše in gospodarska poslopja posestnikom Mariniču, Sagadinu, Ozmiču in Pivcu. Škode je pri vseh krog 20.000 K, zavarovalnina je mnogo manjša. Kako je požar nastal, se še ne ve. Goreti je začelo v Mariničevem gospodarskem poslopu. — Iz Sevnice. Tu sta se 27. julija kopala v Savi 15- in 13letna Ferdinand Krošl in Franc Zibret. Slednji ni znal plavati. Krošl ga je peljal za roko na sredo reke, tam pa ga je izpustil, češ: zdaj pa plavaj! Zibreta je voda odnesla in med strašnim kričanjem je izginil v valovih.

»Bomo že nabili tega prokletega policaja«. Občinska redarja na Bledu Zavber in Zupančič sta aretirala dne 17. julija t. l. ob dveh po polnoči fanta Franca Štibiha vsled kaljenja nočnega miru. Ko sta ga tirala iz hot. Avstrija v zavetišče za ponočnjake, sta mu na poti priskočila na pomoč dva prijatelja in tovariša zabavnega večera — brata Andrej in Jakob Habjan. Z lozinko »bomo že nabili tega prokletega policaja« udarita korajžno v boj za

oropano svobodo svojega druga. Eden udari nadstražarja Zavberja po glavi in mu izbije čepico, a drugi ga zgrabi okoli pasu in ga položi na zemljo. Nadstražar Zavber je zadobil pri tem lahko telesno poškodbo nad levim očesom. Preden mu je prišel na pomoč stražar Zupančič, ki je nekoliko zaostal, so korajžni fantje že izginili v nočni temi. Včeraj sta se morala vsled tega zagovarjati pred deželno sodnijo v Ljubljani, kjer je dobil eden 4. a drugi 3 mesece zopora poostrenega vsakih 14 dni s trdim ležiščem.

Trgovska oprava obstoječa iz stelaž, pul-tov, stekla, omar, barjer itd. je prav ceno na prodaj ter si isto vsakdo lahko ogleda v skladišču špedicije »Balkan« Dunajska cesta št. 33.

Prihodnje porotno zasedanje v Novem mestu se prične dne 26. t. m. Dosedaj je odrejenih 12 slučajev, med njimi največ glede uboja, en rop, en detomor, posilstvo i. dr.

Že 105 metrov daleč pod zemljo so prišli koncem m. m. pri navrtanju prvega predora pri zgradbi belokranjske železnice. Ta prvi predor se prične ob koncu galerije pod cesto na novomeški kolodvor, gre preko ceste v hrib in pride zopet izpod Gerdeševce vile in ceste na kolodvor pod mestnim parkom zopet vunkaj. Po notranjščini je predor dolg 162 metrov. Tedaj je še 57 m navrtanega dela. V predoru se dela neprestano dan in noč. Sedaj so prišli na jako slab teren; večinoma glina, sipa in drobno kamenje; vsled česar gre delo počasneje naprej, kot doslej ko so razstreljevali »žive« skale. Kolodvorske ceste pri zgradbi tega predora najbrže ne bodo zaprli kakor je bilo prvotno projektirano. Sedaj so omejili le del ceste. Uprava državne ceste pa je napravila veliko sitnosti, ko je ravno nasproti zagraje-nemu delu ceste dala navoziti kupe gramoza, kar zelo ovira že itak skrajno omejen promet. Ob tej priliki bodi tudi omenjeno, da so vesti o zrušenju predora in vsled tega nastali nezgodi, neresnični. Doslej se pri predoru kaj takega ni zgodilo. Pač pa kakor smo že v torek poročali, nagaja voda pri zgradbi podstavkov za most onkraj predora na Lokli.

Prepovedana roba. Delavec Požar je sekal v nekem gozdu pri Lazeh hojo. Ko se je le-ta podrla, jo je pričel Požar s svojim pomočnikom obsekavati. Pri tem je stopil fant slučajno na kamenito ploščo in je opazil pod njo skrit večji v papir zamotan predmet. Ko je vzdignil skriti zaklad, mu je nepričakovano zadisala v nos masa premočenega dinamita. Požar je javil najditev orožništvu, ki je »zaklad« zaplenilo in uvedlo preiskavo. Prijeli so delavca Andreja Kušljana, ki je priznal, da je kupil l. 1908. »pre-povedano robo«, v nameri, da jo dobičkanosno razproda in si tako pomaga iz revnega gmo-tnega položaja. Toda orožništvo ni upoštevalo njegovih dobrih namenov in je izročilo stvar deželni sodnji v Ljubljani, ki je obtožena na temelju § 134 k. z. in zakona z dne 27. maja 1885 obsodilo na teden dni zopora in 10 K globe.

Sumljiv skok je napravil 63letni gostež Andrej Skok na Vojskem v hišo nekega tam-šnjega posestnika. 20letna dekla Ivanka Crno-logar ga je zapazila in ga prijavila sodnji vsled nedovoljnega vlačugarstva in prepovedanega skoka v tujo hišo. Izpovedala je pred sodnijo tudi, da jo je Skok »strahoval«, da naj ne iz-povede pred sodniki resnice. Kljub temu ga je sodišče oprostil, ker ni moglo dognati v pre-povedanem skoku tatinskega namena, ki ga je opazilo v njem mlado oko Ivankino.

Vezel nezvestobe poverlenega mu denar-ja se je moral včeraj zagovarjati pred deželno sodnijo v Ljubljani neki Andrej Dobrtina iz St. Jošta pri Vrhniki, ki je kupoval les na ra-čun g. Kunstla. Bil je spočetka v svojem po-slovanju priden in vreden, pozneje je pa pričel s tujim denarjem neredno in brezvestno go-spodariti in je tako oškodoval več oseb za ve-čje in manjše vsote v skupnem znesku do 200 kron. Za to nezvestobo bo moral sedeti 3 me-sece v zaporu in živati vsakih 14 dni 1 post in trdo ležišče.

Nadebudna fanta. Pri posestniku Antonu četka julija meseca 14letni Ivan Leskovec kot Dečmanu v Predosljah priKranju je bil do za-hlapce v službi. Od tega časa naprej se je klatil po savskem obrežju na Ježici in okolici in je tamkaj kopačojem se ljudem kradel de-darnice. Prazne darnice je navadno potem napolnil s kamni in peskom in jih vrge v vodo. Dne 25. julija je vzel Leskovec še svojega 10-letnega brata kot pomagaca s seboj. Mlada tatova sta se v resnici kmalu splazila do obleke nekega mizarskega pomočnika, ki se je kopal v Savi, mu ukradla denarnico, v kateri je imel 2 K 60 v in nato s plenom pobegnili.

Nevarni nagajivci. Na železniški progi med St. Petrom in Petelinjem se že celih 14 dni do-gajalo danzadnevom kake nerodnosti. Na pri-hajajoče vlake padalo kot pest debeli kamni, vrhu tega leže tudi po tračnicah veliki kamni. Kot zločince so sedaj izsledili četo nedoraslih pastirjev iz Petelinja, ki v bližini proge pasejo govedo in si iz zlobnosti dovoljuje te skrajno nevarne šale.

Posebne vrste ognjegasci. »Berliner Tag-blatt« poroča iz Oberhausna: V četrtek po-poldne je nastal v Oberhausnu ogenj, katerega pa so gnjegasci v primeroma zelo kratkem ča-su pogasili. Ognjegasci, ki so potem ostali na pogorišču še za stražo, so bili silno jezni, da so šli ostali tovariši že lahko domov in so raditega sami znova podžgali hišo, ki je potem pogo-rela do tal. Zgorelo je tudi več drugih v bli-žini se nahajajočih poslopj. Ognjegasec - po-žigalce so takoj aretirali.

Smodnišnica zletela v zrak. V mestu Ap-peline na Francoskem je včeraj zletela tam-šnja smodnišnica v zrak. Več oseb je bilo ubi-tih, nebroj nevarno ranjenih.

Neprestojni samomor. Neki 75letni le-karniški delavec v Parizu je dobival že dalje časa bogate podpore, ker je ljudi vedno go-ljufal s samomorom. Navadno se je obesil in s tako silo sunil stol na stran, da so takoj pri-hiteli na lice mesta sosede, ki so potem vry prerezali. Posledica tega je vedno bila, da je

»samomorilec« radi bede dobival bogato pod-poro. Enajstkrat se mu je ta »špas« posrečil, ko se je pa obesil že dvanaajstič so sosede prišli prepoznati in on je obvisel mrtev na vrvi.

Samomor pri aretaciji. Francoska policija je pri Rodingenu aretirala v četrtek znana ban-dita Rhenija in Dörniga. Pri aretaciji sta ban-dita pričela streljati na policijo, a nista niko-gar zadela. Radi tega si je eden imed areti-rancev pognal kroglo v glavo in obeležal na mestu mrtev. Zapustil je pismo, v katerem iz-javlja, da je izvršil samomor, ker je umoril dva otroka v starosti 4—6 let.

Po 6 letih aretirani goljuf. V Kronstadtu na Sedmograškem so te dni aretirali bivšega blagajnika državne železnice v Marošu Geres-a ki je pred 6 leti poneveril 48.000 K in nato po-begnil. Geres je namreč odšel v Buhim, kjer je dobil tudi službo v neki tovarni. Tovarna ga je sedaj odposlala v Kronstadt, da se pogaja z mestom glede naprave električne razsvetljave. Mož se je tu vjel v past. Na kolodvoru ga je namreč spoznal neki uradnik, ki je o tem takoj obvestil policijo, nakar je bil Geres na mestu aretiran in odpeljan v zapor.

Kolera na Ogrskem. V občini Oeczed na Ogrskem je včeraj umrl za kolero 46letni go-stilničar Aleksander Pap. Kdo je zanesel ko-lero v občino ni znano.

Kinematograf »Ideal«. Spored za soboto 3., nedeljo 4. in ponedeljek 5. avgusta 1912: 1. Bombažna industrija. (Krasna naravna slika). 2. Meyer se udeleži maskarade. (Humoreska). 3. Oba grenadirja. (Drama). Samo popoldan. 4. Fric lekarnar. (Velekomično. Igra mladi Abe-lard.) 5. Ženski detektiv. (Kriminalna drama v treh dejanjih. Dunajska družba za izdelova-nje umetniških filmov. Dosedaj najboljša de-tektivska drama. Samo zvečer.) 6. Pokvarjen plinovod. (Krasna humoreska. Igra Maks Lin-der.) — V torek »Tuj ptič« z Asto Nielsen.

DRUSTVA.

Z gotovostjo lahko poročamo, da se bodo prireditve šišenskega Sokola dne 4. avgusta t. l. udeležili tudi značni konjeniki ali aeronavti. V vrlem poletu nad veseličnim prostorom se bode eden izmed njih spustil iz višine 1000 m iz aeroplana na zemljo z novoizumljenim pa-dalnim dežnikom tipa Hauptmann Ritzli. Svar bode velezanimiva. Poklicane oblasti so žedale v to potrebna dovoljenja ter bode za varnost in red skrbela prostovoljna šišenska požarna bramba.

Spored proslave desetletnice šišenskega Sokola je sledeči: Na predvečer 3. avg. t. l. Ob 8. uri zvečer slavnostni občni zbor Sokola v Šiški pri Ančniku. V nedeljo 4. avgusta t. l.: Ob devetih dopoldne skušnja v telovadnici Narodnega doma; ob dveh popoldne odhod župnih društev in gostov v Šiško v skupnem sprevodu. Društva se zbirajo ob polu 2. na vrtu Narodnega doma. Ob en četrt na 3. po-zdrav gostov in župe v Sp. Šiški, spreved po Šiški. Ob 4. uri popoldne javna telovadba ljub-ljanske župe in veselica.

»Bratstvo« ima danes v soboto večer ob 8. uri v društvenih prostorih važno sejo. Na zdar!

Na pomoč slovenski mladini! Ciril Meto-dova podružnica na Brdu pri Lukovici ima 4. avgusta veselico na vrtu g. Rusa v St. Vi-du pri Lukovici. Bogato izbran vzpored. Za-četek ob 3. uri. Vstopnina 40 vin. Ker je izred-no lepa okolica — vžitek za izletnike. V Dom-žalah čakajo vozovi ob vlaku iz Ljubljane ob 12.36 in vožnji nazaj na vlak zvečer 9.47. Kdor ni dobil vabila, je s temi vrstami naj-ljubeznejše vabilen! Odbor!

Prostovoljno gasilno društvo v Begunjah (Gorenjsko) priredi ob svoji 30letnici veliko ljudsko vrtno veselico jutri v nedeljo 4. av-gusta v restavraciji Iv. Avsenika v Begunjah. Pri veselici sodeluje godba gas. dr. iz Skofje Loke. Srečkanje in prosta zabava. Začetek ob 3. uri. Vstop 60 vin.

Nevarna vlomilska dru-žba v Postojni.

Svedrovci na delu.

Nevarni elementi, ki se dandanes zbirajo v skritih kotih velikih mest, postajajo nadle-žni tudi okolici. Tudi naš Trst goji v sebi razne tatinske družbe, ki jim policija ne more priti takoj na sled. Ker pa je tatinsko delo v mestu vsled straž vedno bolj otežkočeno, sku-šajo tatovi na deželi svojo srečo. Tako je taka vlomilska družba te dni poskusila svojo srečo v Postojni.

Vlom.

V sredo ponoči so vlomili svedrovci v tr-govino gosp. Čeferina v drevoredu. Tatinska družba je bila najbrže že med dnem v Postojni in je imela cel načrt lepo sestavljen. Ob en četrt na tri je zaslislal trgovec Čeferin, ki je spal v sosednji sobi nekaj šum v trgovini. Svedrovci so imeli lahko delo. Vrdli so v tr-govino skozi vrata in so že navrtali blagajno. Pa šum je gospodarja zbudil ravno še o prav-em času. Skočil je k oknu in ko je zapazil, da so v trgovini ljudje je zaklical na pomoč. V tem trenutku je počil tudi strel in je le malo manjkalo, da ni zadel svojega cilja.

Postojnski stražnik

Je ob tem času hodil prav na drugem koncu mesta. Ko je zaslislal strel je hitel takoj proti oni strani. Toda bilo je prepozno. Strel je namreč vlomilce tako zbežal, da so poskakali skozi okno in skozi vrata na cesto in bežali na vse strani. Ko je došel stražnik je našel le vrata trgovine odprta, o vlomilcih pa ni bilo sledu. Stražnik je potem z drugimi vred pre-gledal trgovino. Vlomilci so pustili nekaj vlo-milnega orodja, električni svetilko, vitrine in eden je pozabil celo svoj slammik.

Na begu.

Vlomilci so jo torej popihali v noč — zato je bila takoj obveščena orožniška po-

staja, ki je takoj ukrenila vse potrebno. Brzojavilo se je takoj na vse bližnje postaje in patrulje so odšle proti Planini in proti Razdrtemu.

Sentpeterska orožniška postaja je takoj ko je bila obveščena poslala dve patrulji proti Postojni. V noči so imeli vlomilci dovolj časa, da so prišli do Petelinj na reški cesti pri Sv. Petru. Tam so sklical hlapca gostilničarja g. Bratoša. Pravili so, da prihajajo kot kosci iz Vipave, da so v Ajdovščini zamudili vlak in da hočejo hitro priti v Sent Peter. Hlapec ni nič hudega sluteč, zapregel voz za Sent Peter.

Prijetno srečanje

Med tem je že dospel orožniški postajevođa iz St. Petra v Petelinje. Ko so ga »kosci« na vozu zagledali, se niso na videz zanj prav nič zmenili in tudi orožnik, ki je položaj takoj spoznal — se je delal, kakor da ničesar ne ve o vlomilcih. Hotel je počakati ugodne prilike, da sreča patruljo še od druge strani. Hlapec, ki je vozil, je zapazil v neki culji namesto kos in o vlomilno orodje. Stvar se mu je zdelala sumljiva, zato je začel počasneje voziti. Orožnik jih je še vprašal, kam so namenjeni in rekel, da gre tudi on proti Sent Petru. Šel je pazno za vozom in kmalu sta se prikazala na cesti še dva orožnika.

Beg in zasledovanje.

Ko je tatinska družba zagledala orožnike, je bila oddaljena od njih še kakih 100 korakov, orožnik, ki je šel za vozom pa 50 korakov. Tolovaji so opazili nevarnost. V trenutku so poskakali z voza in bežali na vse strani, kolikor so jih nesle pete. Orožniki so drveli za njimi, toda oddaljenost je bil prevelika, da bi jih mogli dočeti. Slučajno pa se je eden spodtaknil in padel čez neko žico. Orožnik ga je dotekel in vnela se je

prava borba

med obema. Po hudem boju se je orožniku postajevođa g. Spreitzerju posrečilo nevarnega vlomilca, ki je močan človek, ukrotiti in ga ukleniti. Drugi so odnesli pete, tega pa so pripeljali v Postojno, kjer so ga takoj fotografirali. Pri

zaslišanju

je izjavil, da se piše Giuseppe Dorigon iz Gradeža, nekaznovan strojni parobrodne družbe Austro-Americana. Toda pozneje se je izkazalo, da se piše drugače in da je eden najvarnejših vlomilcev.

Črna knjiga.

Iz Postojne so poslali vlomilčev sliki takoj v Trst, odkoder so poslali nazaj fotografijo iz takozvane črne knjige. Izkazalo se je, da je aretiraneč že velikokrat vlomil v Trstu in v drugih krajih. Tudi v postojnskih zaporih je ta tiček poskušal svojo srečo. Ponoči se je na premeten način rešil verig in nato z malim žebčjem napravil v stropu precejšnjo luknjo, s čimer so ga pri tem delu še pravočasno zasačili.

Še dva tička. — Vlak ustavili.

V četrtek so orožniki na Čepnem blizu Gorenjih Ležeh vjeli še dva tička. Zapazili so jih z vlaka, ko sta pekla na njivi krompir. Vlak so radi tega nalašč ustavili in kmalu sta bila tudi druga dva v rokah pravice, ki sta pa tajila vsako zvezo z vlomilcem. Toda hlapec, ki jih je vozil iz St. Petra, ju je dobro še poznal. Vlomilca sta izjavila, da se pišeta Mario Falitte iz Reke in Josip Zavrtov iz Tomaja pri Trstu. Vseh vlomilcev je bilo 5, trije Italijani in dva Slovenca. Za Postojno je bil dogodek prava senzacija. Vse mesto je govorilo o vladnem in državnih tatovih.

Posebno pohvalo zasluži postajevođa iz St. Petra g. Anton Spreitzer, ki je bil tudi ranjen in je v svoji hrabrosti zastavil življenje. Omeniti moramo še, da je orožniška postaja v Postojni storila vse, da se je prišlo vlomilcem tako hitro na sled. Upamo, da prideta kmalu tudi še ostala dva tička pod ključ.

K zgodovini zgradbe belokranjske železnice.

Ni je železnice, ki bi se ne bila zgradila z večjimi ali manjšimi sleparijami. Toda kar se zdaj godi pri zgradbi belokranjske železnice, je naravnost v obraz kulturi 20. stoletja.

Naš poseben poročevalec, ki proučuje te razmere na lici mesta, nam o zadnjem obhodu pošilja velezanimivo poročilo, na katerega opozarjamo vso ono javnost, ki se iz kateregakoli vzroka zanima za zgradbo te za slovanški jug najvažnejše prometne črte. Poročilo je tem zanimivejše, ker je Lončarič začel v klerikalni svet pošiljati izjave, ki so se izkazale kot neutemeljene.

Vmazane kupčije »Gospodarske Zveze«.

Kar se je dosedaj o Lončariču pisalo, je še vse preje premalo, nego preveč. Le naslov ni bil popolnoma pravilen, ali tega je vzrok Lončarič sam. Zakaj na je Lončarič dal za prikrito tvrdko svoje ime, kot podjetnik pri belokranjski železnici? Kar je po Belj Krajini že javna tajnost, zakaj ne bi bilo znano tudi širši javnosti? — Namreč: ni Lončarič podjetnik pri zgradbi te železnice, nego pravi podjetnik so ljubljanski klerikalci, ki se zbirajo okrog »Gospodarske Zveze«, »Zadružne Zveze« in raznih klerikalnih denarnih zavodov. Glavno besedo pa ima eksekutiva »Gospodarske Zveze« in ta je, ki je pravzaprav prevzela onih 21 km zgradbe.

Le ker »Gospodarska zveza« kot notorično klerikalna gospodarska organizacija ni hotela in tudi ni mogla prevzeti dela, so najeli za prejetje dobrote pri prejšnjih deželnih stavbah svojega pristaša Lončariča, da jim je kot podjetnik dal firmo, Lončarič je torej le takozvani »Strohmann« in kot tak dobi svoje plačilo od svojih šefov. Na ta način je rešeno vprašanje, zakaj se klerikalci, odkar se je zgradba

železnice pričela, venomer v deželnem avtomobilu vozijo po Belj Krajini, za katero se preje niso nič brigali. Umevno je, da jih zanima se večkrat prepričati, kako jim gre tam doli ob Kolpi in Gorjancih kupčija z blagom, ki je že leta in leta ležalo in plesnelo v zalozgah »Gospodarske zveze«. In kupčija jim je šla doslej jako dobro; če sedaj že malo peša, je to edino zaslug naprednega časopisja, ki je zakrivalo škanđale te kupčije. Zdal nam je tudi jasno, zakaj so se klerikalci s tako vneto v zadnjem času začeli brigati za zgradbo belokranjske železnice. Na Dunaju, odkoder je »Gospodarska zveza« dobivala lepe denarne podpore, so se, ker je to preveč zašlo v javnost, premislili in našli drugo pot pomagati tej klerikalni organizaciji. Že pred razpisom oddaje zgradbenih del je Lončarič gotovo vedel, da bo on dobil najlepši del proge. Po imenu jo je on tudi dobil, v resnici pa jo je dobila »Gospodarska zveza«.

Pa gospodje na Dunaju so šli gospodom proti določbam obrtnega zakona je Lončarič dobil od ministrstva tudi dovoljenje, da sme za svoje delavce zgraditi barake - kantine, iz katerih bodo delavci morali naročati svoje potreščine. Te kantine oskrbuje »Gospodarska zveza« s svojimi preležanimi blagom, ki ga nikamor drugam ne more spraviti v denar.

Lončarič dobi od »Zveze« za zgradbo potrebni denar in provizijo. Nekateri celo mislijo, da se na račun te kupčije uporablja tudi deželni denar. Ali dokler nimam jasnih dokazov zato, temu mnenju ne morem pritrditi.

V kompanijo te čedne družbe so vzeli tudi znanega puntigamskega Petriča, ki ima v teh kantinah svojo zalogo piva in dela imenitne kupčije. Steklenica navadnega piva, ki ga gostilničarji brez dobička predajajo po 24-26 v, se delavcem zaračuna po 32 vinarjev. Poleg pivovarne Lončariča, akordanta in »Gospodarske zveze« hoče tudi Petrič še kaj zaslužiti. Gospodje so to kupčijo pričeli silno prefrigano. Da se izognejo javnim očitkom — klerikalci so namreč domačinom obljubovali zlate zaslužke pri tej zgradbi — sta Petrič in Lončarič sestavila cene za dobavo delavskih živil. Poklicala sta metliške in baje tudi črnomaljske trgovce na posvetovanje. »Tukaj gospodje«, sta jim rekla imate cene in pogoje, pod katerimi vam je na ponudbo za železniške delavce dobavati kar jim je potrebno. »Pa je že dovolj, da je Petrič kumoval pri tej ponudbi. Cene so bile namreč namenoma tako nizko stavljene, da bi jih ne mogel akceptirati noben trgovec, ki noče sebe naravnost uničiti. Še lepši kot cene, so bili drugi pogoji.

Namreč: Trgovci bi morali se zavezati, da plačajo Lončariču 4, a »Gospodarski zvezi« pa 10 odstotkov provizije. Ako bi bili trgovci šli na ta lim, imela sta mešetarja pripravljeno še drugo zanjko. Vsaj gotove vrste blaga bi trgovci morali jemati pri »Gospodarski zvezi«. Ne vem, ali sta jim ta pogoj povedala ali ne, vem le, da je bil ta pogoj v »rezervi« — za vse slučaje seveda.

No, belokranjski trgovci se niso padli na glavo in so to manever-ponudbo kratko odklonili, češ, za tako ceno in pod takimi pogoji mi blaga niti nakupiti ne bi mogli, kaj še le, da bi ga mogli s količkej dobičkom oddajati. In tako je ostalo, kakor so mešetarji že naprej

vedeli: Lončarič je obdržal kantine, katerih pravi gospodar je klerikalna »Gospodarska zveza«. Videli bomo še, kako klerikalci skrbje za ubogega delavca.

Odgovorni urednik Radivoj Korene.
Last in tisk »Učiteljske tiskarne«.

Mali oglasi.

Na prodaj je prav po ceni sledeče: 1 čisto nov eleganten gugalknik za vsako osebo, šteditnik za na plin kuhati in kopalna bana. Kje, pove »Prva anončna pisarna«. 520-3

„Učiteljska tiskarna“
v Ljubljani
r. z. z. o. z.

Frančiškanska uica štev. 8

je najmoderneje urejena in opremljena za tisk vsakovrstnih tiskovin: knjig, brošur, urad. tiskovin, not, lepakov, vizitk, in kuvert.

□ □

Litografija. - Stereotipija. - Najmodernejšje črke in okraske. Tisk v različnih barvah. Najfinejša izvršitev. Solidna in točna postrežba.

□ □

Pridobivajte novih naročnikov!

Knjigoveznica
A. Feldstein
v Ljubljani
Radeckega cesta 12
se najtopleje priporoča.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo vjudno vabimo na novo naročbo, stare p. n. naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času obnove, da pošiljanje ne preneha in da dobe vse številke

„DAN“

velja v Ljubljani na dom dostavljeni:

Vse leto	K 18—	Četrta leta	K 450
Pri leta	K 9—	En mesec	K 150

V upravnistvu prejeman na mesec K 120.

S pošiljanjem po pošti v Avstriji velja:

Vse leto	K 20—	Četrta leta	K 5—
Pri leta	K 10—	En mesec	K 176

Za Nemčijo vse leto K 24. Za Ameriko in druge dežele vse leto 30 K.

Naroča se lahko z vsakim dnem, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na naročilo. Pri reklamacijah naj se navede vedno dan zadnjega plačila naročnine.

List se ustavlja 10. dan po potekli naročnini brez ozira vsakemu, kdor je ne vpošlje o pravem času.

Upravnistvo „DNEVA“.

Gramofoni - automati !!
□ □ □ tovarniška zaloga □ □ □

GRAMOFON-AUTOMAT za godbeničarje z vmesom po 10 ali 6 vln. z 20 kom. in 1000 šivank samo 95 K

FINI GRAMOFON s 10 komadi in 1000 šivank samo K 30—

Za vsak gramofon pisмено jamstvo.

Gramofon-Atelier
A. Rasberger
Ljubljana, Sodna ulica 5.

Pazite natančno na naslov. Jaz ne prodajam ur in šivalnih strojev. Imam specijelno samo gramofone, godbene automate in druge mehanične godbene stroje. Lastna delavnica za popravila.

Pišite po cenik. — Predno kje kupite, ogledjte si moje zalogo.

Vse potrebščine in vsakovrstno kolcaje v zalogi.

Ustanovljena leta 1831.

Največja zavarovalnica avstro-ogrskje države

C. kr. priv. občna zavarovalnica Assicurazioni Generali v Trstu.

Glavni zastop v Ljubljani, Marijin trg - Sv. Petra cesta št. 2, v lastnem domu.

Zavaruje zoper požar na poslopih, pohištvu in blagu, tatinski vlom, škodo vsled prevažanja, požodbo zrcal in zvonov. — Na življenje in za doto v vseh mogočih sestavah. — Tekom leta 1911. se je zavarovalo 21.289 oseb za kapital na 170 milijonov kron na življenje. — Družba je izplačala za škode nad 1063 milijonov kron. — Premoženje družbe znaša nad 417 milijonov kron. 362

— 668 —

— Lepo bi bilo videti oba razbojnika v kotlu razbeljenega olja!

Kričali so vse vprek. Psovke, kletve, smehi in krepelci, vse je letelo proti oknu. Pesti so se dvigale, kljub temu da razven Scasa in Oequetonville ni skoro nihče vedel, za kaj gre. Ukazano se omeli, vjeti živa dva človeka, in hoteli so jih vjeti. Bili so enaki lovcom, ki gonijo zver in ubijajo nekaznovani.

— Kako kriče, se je zdrnil Tanegny, Slaba nama bo predla! Preveč jih je.

— Trindvajset, je odgovoril Passavant.

— Jaz sem jih naštel šestdeset!

— Da, pa Scas in Oequetonville ne štejeta, ker sta moja.

— Torej nama jih preostaja še osemindeset! je dejal kapitan. Vi pa pravite trindvajset.

— In vendar je tako. Takole računam. Pri prvem spopadu jih moram podreti šest. Ali se morem zanesti za ravno toliko na vas.

— Hudirja vendar, zakaj me žalite! Dvakrat po šest je dvajset. Ostane jih šestindeset, se mi zdi.

— Tako je, šestindeset; oziroma ker sva dva za vsacega trindvajset, kakor sem dejal!...

— Ah! Ah! je vzkliknil Tanegny in nezaupno pogledal Passavanta. To imenujete vi dobrega računarja!

— Ali sem se mari zmotil, se je zavzel Passavant. Če računava, da je ducat teh potepuhov vreden enega izmed naju, oziroma da mu morava biti kos, je vendar možnost, da bi

— 665 —

sane okraske, balkoni so kazali mojstrska dela in na strehi je bilo polno ličnih stolpičev. Izgledala je popolnoma gosposko.

Gospod du Chatel je živel v nji kot pravcati samec, ki se ne maha obteževati z ženo in otroci. Služinčad je obstojala iz dveh oprod, osem najetih oborožencev, dveh služabnikov, in treh žensk, ki so imele v oskrbi kuhinjo in druge malenkosti. Vso to družino je bil navidezno odpustil, hoteč premotiti svoje sovražnike in jih prepričati, da je odpoval za dolgo po svetu. Gradič je bil toraj popolnoma prazen.

Prijateljta sta krenila najprvo v klet in še najprimernejše se jima je zdelo, zakopati zaklad v zemljo. Vratca v zidu bi se lahko odkrila in dota bi bila izgubljena. Izkopala sta precej globoko jamo, položila vreči v njo in zopet zakrila jamo. Nato je začel Tanegny prijatelju razkazovati hišo. Razlagal mu je od kleti do podstrešja in kašče popolnoma vse. Glavne sobane so bile zelo razkošno opremljene in orožarnica je izkazovala izredno lepo zbirko vsakovrstnega orožja, domačega in tujeja. Znamenita je bila zbirka sekir, tolkačev, helebard in turškega orožja. Ogledovanje je trajalo celi dve uri in Passavant je iz ušudnosti kazal veliko zapiranje za vse, kar je videl in slišal. Morebiti mu je tudi spomin uhajal na njegov dom, ki ga je odstopil Poliferu. Ko sta bila gotova, sta se menila vrniti k »Obeseni svinji«, zajahati in zapustiti za par dni Pariz. Kam sta hotela, še nista vedela. Zapustila sta hišo pri zadnjih vratih, vodečih na dvorišče; pa nista bila še dobro na pragu, ko jima je udaril na uho trušč, prihajajoč iz

Hiša Saint-Pol 140

Kavarna Leon
Celo noč odprto
Celo noč odprto

Lasne kite
po 5, 7, 9 in 12 K. Barva za lase in brado „Neril“ od dr. Drallea v steklenicah po 2 in 4 K. — Lasne podlage in mrežice vse vrste. — Lasulje, brade, šminke itd. za gledališča. — Šminke in puder za ulico, vse po jako zmernih cenah priporoča
Štefan Strmoli, Ljubljana
Pod Trančo 1 (zraven čevljarjskega mostu) izdelovalnica za vsa lasna dela.

R. RANZINGER, Ljubljana.
Ustanovljeno 1876. Telefon števil. 60.
Podjetje za prevoznino - kr. priv. juž. železnice. — Carinska agentura c. kr. glavnega carinskega urada v Ljubljani. — Redni nabiralni promet na vse strani. — Reekspedicija in skladišča. — Ekspresni promet obojestr. — Transport in shranitev mobilja. — Agentura avstr. Lloydja.
Pisarna v mestu: Selenburgova ulica 3. Centrala in skladišče: Cesta na južno železnico 7.
Podružnica: Glavni carinski urad, južni kolodvor. 257

„Angleško skladišče oblek“
O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.
naznanja
okasijsko prodajo
poletnih oblek in slamičkov za gospode in dečke, ter poletne damske konfekcije z globoko reduciranimi cenami.

MIHAEL KASTNER, Ljubljana
Kongresni trg števil. 10

dobavlja najcenejše: špecerijsko blago; jedilno in živinsko sol; petrol ej (tudi v originalnih pločevinastih posodah); obdačen in neobdačen bencin za motorje in avtomobile; gasolin, cigroin za razsetljivo; gorilno olje za Diesel-motorje; vseh vrst strojno olje; parafin itd. itd.

Vse mineralne vode in studenčne produkte vedno sveže v zalogi.

M. ZOR
tapetnik in oblastveno konces. pokončevalec podgan, miši in mrčesa
Ljubljana, Sv. Petra cesta 38
se priporoča v pokončevanje sten, molov in v predelavo po teh mrčesih okuženega pohištva.
Uspeh z jamčen! 412

FR. P. ZAJEC
Ljubljana Stari trg 9 Ljubljana
priporoča kot prvi slovenski izprašani in oblastveno koncesijonirani optik in strokovnjak svoj
optični zavod.
Daljnogled, toplotne, in zrakovne vse vrste.
Očala, ščipalniki natančno po zdravniškem receptu.
Cenike pošiljam na zahtevo zastonj in poštne prosto.

„DAN“ se prodaja v Ljubljani v sledečih tobakarnah po 6 vin. izvod:

JUŽNI KOLODVOR, na peronu.
DRŽAVNI KOLODVOR.
BLAŽ, Dunajska cesta.
SEVER, Krakovski nasip.
PICHLER, Kongresni trg.
ČESARK, Selenburgova ulica.
DOLENC, Prešernova ulica.
FUCHS, Marije Terezije cesta.
MRZLIČAR, Sodna ulica.
ŠUBIC, Miklošičeva cesta.
ZUPANČIČ, Kolodvorska ulica.
PIRNAT, Kolodvorska ulica.
ŠENK, Resljeva cesta.
KOTNIK, Šiška.
TIVOLI, na žel. prel. pri Nar. domu.
KOSIR, Hilšerjeva ulica.
STIENE, Valvazorjev trg.
SUSNIK, Rimska cesta.
USENČNIK, Židovska ulica.
KLEINSTFIN, Jurčičev trg.
KRIZAJ, Sp. Šiška.

WISLAK, Gosposka ulica.
KUSTRIN, Breg.
TENENTE, Gradaška ulica.
VELKAVRH, Sv. Jakoba trg.
SITAR, Florjanska ulica.
BLAZNIK, Stari trg.
NAGODE, Mestni trg.
KANC, Sv. Petra cesta.
TREGO, Sv. Petra cesta.
KUSAR, Sv. Petra cesta.
PODBOJ, Sv. Petra cesta.
ELSNER, Kopitarjeva ulica.
BIZJAK, Bohoričeva ulica.
REMŽGAR, Zelena jama.
SVETEK, Zaloška cesta.
KLANSEK, Tržaška cesta.
JEZERSEK, Zaloška cesta.
LIKAR, Glince.
STRKOVIC, Dunajska cesta.
ŠTRAVS, Škofja ulica.
TULACH, Dolenjska cesta.

Učiteljska tiskarna v Ljubljani
izvršuje vsa tiskarska dela okusno in po zmernih cenah.
Zaloga županskih in drugih uradnih tiskovin.

Prihod vlakov v Ljubljano iz:										
Dunaja . . .	12 ⁵⁵	3 ¹⁵	4 ⁴⁸	5 ³⁵	9 ⁵⁴	12 ⁴⁷	5 ²¹	8 ³²	5 ³¹	
Trsta . . .	12 ⁰²	4 ⁰⁹	9 ⁰⁴	11 ²¹	2 ⁵¹	6 ¹¹	9 ⁴¹	11 ⁴¹		
Trbiža . . .	7 ²³	9 ⁵¹	11 ¹⁴	4 ³⁰	7 ⁰⁴	8 ¹⁷	11 ¹¹			
Kamnika . . .	6 ⁴²	11 ⁰⁰	2 ⁴¹	6 ¹¹	10 ³¹					
Rudolfovega . . .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³							
Kočevja . . .	8 ⁵⁹	3 ⁰⁰	9 ¹³							
Vrhnike . . .	6 ⁵⁸	10 ³⁶	7 ²³							
* Brzovlak. ** Vsi ob nedeljah in praznikih.										
Odhod vlakov iz Ljubljane proti:										
Dunaju . . .	12 ¹⁰	12 ¹⁸	4 ³⁸	7 ³⁰	11 ²⁴	3 ¹¹	6 ¹¹	9 ¹¹	10 ¹¹	
Trstu . . .	1 ²⁰	3 ²²	5 ¹²	6 ⁰³	10 ⁰⁵	1 ¹¹	5 ¹¹	8 ²²		
Trbižu . . .	7 ⁵⁷	6 ⁰²	9 ⁰⁹	11 ³⁰	3 ²²	6 ²²	10 ²²			
Kamniku . . .	7 ²⁷	11 ⁵⁰	3 ¹²	7 ¹⁵	11 ⁰⁰					
Rudolfovem . . .	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴							
Kočevju . . .	7 ³²	1 ³¹	7 ⁴⁴							
Vrhniki . . .	7 ³⁵	1 ¹⁵	8 ¹¹							
* Brzovlak. ** Vsi ob nedeljah in praznikih. † Od 26. maja oziroma 1. julija.										

„DAN“ se prodaja po vseh tobakarnah po 6 vin.

česte. Poslušnila sta in razločila zapovedujoč glas:

— Proč od tod zijala, komur je mar zdrava koža. Ulica mora biti prosta!

Prijatelja sta se spogledala.

Spoznala sta Ocquetonvillov glas!

— Imajo nas! je vzkliknil Tannegny. Psi so nas zasledili. Premalo sva bila previdna.

— Tudi Scas je tam, je dejal Passavant in še vedno poslušal.

— Nazaj morava, sta sklenila, zapahnila vrata in jela preudarjati, kaj jim je ukreniti. Nahajala sta se v prostorni, z mramornimi ploščami tlakovani veži, v kateri so stale ob stenah težke skrinje in omare. Brez besede sta stopila k omari, ki je bila najbližja vratom na cesto in jo premaknila od zidu proti vhodu. Sledile so še tri in potem skrinje. Ko sta končala, jima je pot curkoma lil po obrazu.

— Tako, se je otrl z rokavom kapitan, marsikatera vrata sem vrgel že iz tečaja, ta tu pa bodo kljubovala celi vojski.

Barikada je bila v resnici nepremagljiva.

— Ali so spodnja okna varna? je vprašal plemič.

— Varna. Železni zapahi so preko oknic in za njimi, kakor roka debelo omrežje. Preje udere skozi zid, kakor skozi okno.

Hrup zunaj je postal vedno glasnejši in zadoneli so prvi udarci po vratih. Plemič se je obrnil proti stopnišču in jela zložno stopati v prvo nadstropje. Tannegny mu je sledil. Oba sta bila mirna. Prišedši v glavno dvorano je plemič odpahnil okno in malce pogledal na ulico.

— Kakor kaže ne bova imela trdega opravka, je dejal in pustil pogledati tudi kapitana.

— Hudirja, je vzkliknil Tannegny, meni se pa zdi, da bo Thiband zastonj čakal, da prideva po konje danes, kakor jutri. Lepo se pripravljajo!

— Ne bo hudega, je menil Passavant in zopet pogledal na ulico. Le žal mi je, da sem vas zapletel v to neprijetnost.

Oba sva se ujela, kakor kalina. Pa sedimo in počakajmo, kako se stvar razvije.

Tannegny je sedel. Passavant pa je opazoval ulico.

— Lahko sva za enkrat brez skrbi, se je obrnil h kapitanu. Sodeč po številu, se jih bova srečno znebila.

— Mislite?

— Da, v takih rečeh sem dober računar. Zanesete se lahko name. Sicer pa pridite raje sem.

Prijatelja sta se nagnila čez ograjo in gledala skozi spodnjo odprtino razmaknjenih oknic na zbirajoče se Burgundce. Oboroženi so bili z bojnimi sekirami, z meči in bodali.

Par jih je zibalo v rokah tudi tolkače, obite z debelimi ostrimi bodicami, ki razčesnejo na en zamah črepanjo na koščke.

Spodaj so jih opazili:

— Tam so, glejte jih, so začeli kričati.

— Udajte se! je zaklical Scas.

— Tannegny! je zaklical Ocquetonville, prinašam ti tudi drugi del zaslužka!

— Vojvoda si želi Passavantove kože, da jo ustroji za svojo pručico!

„Dan“ je edini slovenski neodvisni politični dnevnik.
„Dan“ je najbolj informirani slovenski dnevnik.
„Dan“ je edini slovenski dnevnik, ki izhaja tudi ob nedeljah in praznikih.
„Dan“ je najodločnejši neodvisni jutranji list.
„Dan“ je najcenejši napredni dnevnik; posamezni izvodi po 6 vinajev, s pošto mesečno le K 170.
„Dan“ je razširjen v najširših ljudskih slojih, ker ga vsakdo rad čita in je zato jako uspešno oglaševanje v njem.

Učiteljska tiskarna

priporoča v nakup vsemu učitelstvu, vsem učiteljskim društvom in vsem okraj. učiteljskim knjižnicam

po vsebini in opremi krasno Ganglovo knjigo:

Beli rojaki.

Elegantno vezana knjiga stane 3 K, — broširana 2 K 60 vin., s poštino 26 vinarjev več.

Naroča se v Učiteljski tiskarni v Ljubljani.